

GŁOS WĄBRZESKI

Przedpłata: w eksped. miesięcznie 1,50 zł z od-
noszeniem przez pocztę 20 gr
wiecej. W wypadkach nieprzewidywalnych, przy wstrzy-
maniu przedpłat, nieterminowości przy-
mian, otrzymujący nie ma prawa żądać pozostawie-
nia przysługujących mu przysług. Za datki odpowia-
da redakcja.

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza
mm. (7 lin.) 10 gr. za reklamy na
str. 3-lin. w wiadomościach potocznych 30 gr na pierw-
szej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogło-
szeniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodn.
i to w poniedziałek, środek i piątek. Skrzynka pocztowa
23. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 11
Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204.252.

Piątek † Doroty p. m., Tytusa
Sobota Romualda op., Ryszarda
Niedziela Mię-op. Jan z Maty w.

Dziś wschód słońca	7,28	zachód	16,33
Jutro	7,26		16,35
Pojut.	7,24		16,37

Nr. 17

Wąbrzeźno, sobota 7 lutego 1931 r.

Rok XI

O zmianę konstytucji!

Do łaski marszałkowskiej został już zgłoszony wniosek o zmianę konstytucji i Sejm ma się wkrótce zająć naprawą ustroju państwa. Powszechnie odczuwane braki i wady naszej konstytucji staną przed ciałem ustawodawczym i domagać się będą rzeczowego i sprawiedliwego sądu i naprawy.

Jest więc rzeczą konieczną, aby i opinia publiczna wiedziała w czym obecna konstytucja niedomaga i jakie są kardynalne zasady, na podstawie których złożony wniosek zmierza do jej naprawy.

Istniała grupa społeczeństwa, która sądziła, że można życie ująć w prawo i statuty, że wystarczy znaleźć większość głosów, aby cały bieg życia społecznego, handel, wykształcenie i kulturę zamknąć w wąskie ramy statutu. Obecnie już nawet i ci ludzie wiedzą, że wszelkie braki w konstytucji czynią ją powozem z piasku, który rozlatuje się przy dotknięciu. Myśl o reformie konstytucji zupełnie dojrzała już w społeczeństwie. Trzeba tylko, aby zmiana opierała się na ideach trwałych i zasadach, które uczynią organizację państwa polskiego zdolną do rozwoju jego w wielkie wolne mocarstwo w rodzinie narodów. Do tego właśnie celu dąży projekt zmiany konstytucji, który został złożony w Sejmie przez Blok Bezpartyjny. Celem jego jest zapewnienie ciągłości władzy, która by potrafiła wydoić i zarządzić potrzebom kraju w czasie wojny i pokoju.

„Chcesz poznać kraj — mówił znany francuski uczyony Toqueville, który lata całe studiował prawa i konstytucje Stanów Zjednoczonych A. P. — obserwuj jego mieszkańców, a jeśli chcesz poznać siłę kraju, przestuduj konstytucję kraju”. Takim właśnie odzwierciedleniem siły obywateli winna stać się konstytucja polska. Konstytucja ostatnia odpowiadała celom partyjnym, ale nie odpowiadała potrzebom państwa i dlatego zmiana jej okazała się niezbędną.

Znamiennym brakiem istniejącej konstytucji jest to, że jej twórcy nadali zbyt wiele władzy jednemu z trzech głównych czynników w państwie — sejmowi, t. j. czynnikowi nieodpowiedzialnemu i najmniej zdolnemu kierować się określonym planem rządzenia. Ciało zbiorowe nie jest odpowiedzialne i w chwilach decydujących trudno od niego wymagać stanowczej i prędkiej decyzji. Dlatego też konstytucja, projektowana we wniosku BBWR, przewiduje taki układ sił i władz w państwie, któryby zabezpieczył dobro kraju w czasie pokoju i w czasie wojny.

Według tego projektu rząd, Sejm i Senat mają zgodnie współpracować pod kierunkiem Prezydenta Rzeczypospolitej dla dobra kraju i społeczeństwa. Taki system daje narodowi gwarancję stałości w życiu politycznym. Gdyby jeden z tych trzech czynników okazał się zbyt słaby i nieudolny, naród może się oprzeć na pozostałych czynnikach, wobec czego może się nie obawiać, by interesy jego były zaniedbane i źle poprowadzone. Takich gwarancji dotychczasowa konstytucja nie daje i jest raczej źródłem stałej nierównowagi władz w państwie.

Naród, który potrafi wprowadzić równowagę między władzami w kraju i zorganizować je na zasadach harmonijnej współpracy niewątpliwie osiągnie sztukę dobrego rządzenia.

O korzyściach, jakie naród może osiągnąć ze zmiany konstytucji, mówił jeszcze Solon, który w roku 594 przed Chr. zmienił konstytucję ateńską. Dzięki tej zmianie naród grecki wyzbył się błędów i wzniósł się do wyższych szczytów kultury i cywilizacji. Po dziś dzień ludzie korzystają z kulturalnej schedy, którą Grecy nam pozostawili.

Juljan Sobiesz.

Lotnik Grusse przekroczył granicę polską kilka razy.

Warszawa. — Lotnik niemiecki Grusse został przewieziony do aresztu śledczego w Lesznie.

Jak się okazało, lotnik Grusse, który wylądował pod Wolsztynem, przekroczył granicę polską

nie po raz pierwszy. Według zeznań straży pogranicznej dokonał on już tego na tym samym samolocie dnia 30 stycznia rb. o godzinie 1,20 między słupami granicznymi nr. 216 i 217.

Trzęsienie ziemi w Nowej Zelandji.

Wellington (Nowa Zelandja): W rejonie Hawkes Bay miało miejsce trzęsienie ziemi. Miasto Napier doznało poważnych uszkodzeń. Liczba ofiar w ludziach bardzo znaczna. Tysiące ludzi pozostało bez dachu nad głową. W wielu miejscowościach wybuchły pożary, przyczem ogień objął przedewszystkiem rezerwoary z naftą. Napier robi wrażenie miasta, które uległo zombardowaniu. Według słów naocznych świadków, wszystkie domy runęły w gruzy.

350 ZABITYCH.

Londyn, 4. 2. — Według wiadomości nadeszłych do Wellington, liczba ofiar wydobytych z pod gruzów w Napier sięga 350 zabitych. Cyfra ta nie jest jeszcze ostateczna.

ZAGŁADA MIASTA.

Wellington, dnia 4. 2. Napier przestało zupełnie istnieć jako miasto. Domy leżą w gruzach, mieszkańcy błąkają się po okolicy. Ani jeden budynek nie ocalał. Ponieważ miasto położone było na zboczu gór, domy położone wyżej waliły się na leżące niżej, co powiększało jeszcze groźbę położenia. Wstrząs podziemny nastąpił w kierunku zupełnie pionowym. Znaczna przestrzeń ziemi podniosła się w górę poczem po silnym wstrząsie zapadła się, grzebiąc domy i ludzi. Ilość ofiar nie jest jeszcze znana, ponieważ poszukiwania bezustannie trwają. Wiele ofiar znajduje się pod gruzami.

25-lecie pracy literackiej Heleny Romer-Ochenkowskiej w Wilnie.

Literaci i dziennikarze wileńscy uroczysto obchodzili 25-lecie pracy literacko - dziennikarskiej p. Heleny Romer-Ochenkowskiej, zajmującej dziś wybitne stanowisko w piśmiennictwie regionalnym. — Romer-Ochenkowska, współpracowniczka redakcji „Kurjera Wileńskiego”, znana jest z wielu interesujących studiów o ziemi wileńskiej, oraz kilku prac literackich, na czoło których wybija się wydana ostatnio książka p. t. „Tutejsi”. Zdjęcie: W środku p. Romer-Ochenkowska; z lewej strony prezes Wileńskiego Związku Zaw. Literatów prof. Marjan Zdziechowski; po prawej znany poeta i zasłużony tłumacz Reiner Maria-Rilkogo p. Witold Hulewicz.

Tragiczne echa wojny światowej.

W roku 1914 został wzięty do wojska austriackiego niejaki Kornblueh ze Stanisławowa. Został on odkomenderowany wraz ze swoim pułkiem na front rosyjski, gdzie podczas jednej z potyczek został wzięty do niewoli. Rosjanie wysłali go z innymi do obozu więźniów wojennych na Sybirze.

W niewoli wspominał ciągle żonę i dzieci, które został w Stanisławowie. Kiedy w Rosji nastąpił przewrót, postanowił on wraz z innymi uciec do rodzinnych stron. Piechotą z wsi do wsi, z miasteczka do miasteczka przekradał się on ku

wolności, niejednokrotnie łapany i więziony. Po kilkunastu latach tułaczki, pędząc życie w niedoli i zawsze z niebezpieczeństwem nad sobą, przekradł się on przez sowiecką granicę i przybył do Polski. Natychmiast udał się do Stanisławowa, gdzie go spotkało gorzkie rozczarowanie. Żona, czekając jego powrotu, dowiedziała się od jednego ze znajomych, że mąż jej został zabity. Udała się po pewnym czasie do rabinatu i tam uzyskała rozwód. Czekając jeszcze kilka miesięcy i kiedy trafiła się jej dobra partja, wyszła za mąż; chcąc dać utrzymanie swym dzieciom. (-)

ZAJŚCIA W GOLASOWICACH PRZED SADEM APELACYJNYM.

Warszawa. — Do sądu apelacyjnego w Katowicach wpłynęła apelacja prokuratora od wyroku sądu okręgowego w sprawie krwawych zająć w Golasowicach i zabójstwo przodownika Sznepki. Rozprawa odbędzie się z końcem bieżącego miesiąca.

NA KONFERENCJĘ PAŃSTW ROLNICZYCH.

Bukareszt. — Rząd rumuński postanowił zaprosić członków ekspertów komitetu studiów konferencji państw rolniczych północnej i wschodniej Europy na dzień 15. 2. do Bukaresztu. W komitecie tym zasiadają przedstawiciele Bułgarii, Estonji, Węgier, Łotwy, Polski, Rumunii, Czechosłowacji i Jugosławii.

EMIGRACJA DO FRANCJI ZAMKNIĘTA.

Jak donoszą z Paryża, ukazało się rozporządzenie, zabraniające zatrudniania imigrantów, przybyłych do Francji po 1-szym lipca 1930 roku.

Rozporządzenie to stawia w niezwykle trudnej sytuacji emigrantów z Polski, którzy w ostatnich 7-miu miesiącach wyjechali do Francji w poszukiwaniu zarobku, a obecnie znajdują się bez pracy.

EKSPONAT MIN. ZALESKIEGO.

Warszawa. — Posiedzenie Senatu odbędzie się we wtorek. W środę minister Zaleski zapozna senacką komisję zagraniczną z sytuacją polskiej polityki zagranicznej po ostatnim posiedzeniu Rady Ligi Narodów.

NA 32 SZUBIENICACH.

Ankara. — Izba deputowanych zatwierdziła wyrok kary śmierci, wydany przez sąd wojenny w Menemen na 28 oskarżonych, zaś w stosunku do dwóch oskarżonych zamieniła im wyrok śmierci na dwa lata więzienia.

Wiedeń. — „United Press“ donosi ze Stambułu, że w Menemen stawiono 32 szubienice. Jeden z derwiszów będzie powieszony na tem samym miejscu, gdzie spiskowcy zamordowali pewnego oficera tureckiego.

WZNOWIENIE PROCESU O ZABÓJSTWO KAPITANA.

Lwów. — Dzienniki donoszą z Przemysła, że w dniu dzisiejszym przed tamtejszym sądem wojskowym rozpoczął się po raz czwarty rozprawa przeciwko porucznikowi Tadeuszowi Nowotnemu, który w dniu 3 listopada 1929 r. w sali kasyna wojskowego w Jarosławiu 5-ma wystrzelami z rewolweru zabił kapitana Stanisława Szafrana. Po ostatniej rozprawie oskarżonego poddano badaniu psychiatrycznym. Ekspertyza, która trwała kilka miesięcy, wykazała, iż oskarżony dokonał zbrodni w stanie umysłu, nie wykluczającym karygodności czynu. Rozprawa potrwa trzy dni.

TRANSPORT DYNAMITU POD POCIĄGIEM.

Salt Lake City. — Pociąg pasażerski zderzył się na przejeździe z samochodem ciężarowym, wiozącym transport dynamitu. Nastąpił wybuch, który rozerwał w strzępy samochód, zabijając szofera i jego pomocnika oraz maszynistę pociągu. Pozatem palacz na lokomotywie został ciężko ranny.

ZATONAŁ HYDROPLAN.

Plymouth. — Spadł tu hydroplan i zatonął. Zginął oficer i 7-miu pasażerów, 4 inni pasażerowie zostali uratowani.

GWAŁTOWNA BURZA NA WYBRZEŻU W HISPANII.

Paryż. — Donoszą z Madrytu, że na południowych wybrzeżach hiszpańskich szaleje od dwóch dni gwałtowna burza. Wiele statków musiało się

Fala ciężkiego kryzysu gospodarczego przyniosła i nam, tak jak wszystkim innym miastom klęskę bezrobocia. W Wąbrzeźnie jest obecnie 326 bezrobotnych bez jakiegokolwiek zasiłku z Państw. Funduszu Bezrobocia. Położenie tych ludzi jest bezsprzecznie okropne i wprost rozpaczliwe.

Obecna zima szczególnie wskutek panującego zastój w pracy, jest dokuczliwą i daje się we znaki ludziom pracy poszukującym. Miasto stara się w miarę funduszy, stojących do dyspozycji, o złagodzenie ciężkiej doli bezrobotnych.

Wszystko to jednak nie wystarcza.

Chcąc wedle możliwości przyjść z pomocą rzeszom, najczęściej dotkniętym klęską bezrobocia, postanowiliśmy zorganizować w Wąbrzeźnie na przeciąg bieżącej zimy Komitet Niesienia Pomocy Bezrobotnym, przy współdziałaniu miejscowych Władz, Urzędów, Stowarzyszeń i Instytucji oraz jaknajszerszych warstw społeczeństwa.

Komitet zajmie się zbierką funduszy i zorganizowaniem doraźnej pomocy dla najuboższych, wydane zostaną listy składkowe i urzędzona będzie kwesta na terenie miasta Wąbrzeźna.

WZYWAMY WSZYSTKICH, KOMU DOŁA NIESZCZĘŚLIWYCH NASZYCH BLIŹNICH NIE JEST I NIE MOŻE BYĆ OBOJĘTNA, ABY PRZEZ WPŁACENIE CHOCIAŻBY MINIMALNYCH DATKÓW, ORAZ WSPÓŁPRACĄ DOPOMOGLI BEZROBOTNYM DO PRZETRWANIA CIĘŻKIEJ OBECNEJ CHWILI.

Szybka i ofiarna pomoc całego społeczeństwa dopomoże Komitetowi do jaknajwocześniejszego spełnienia swego zadania.

schronić do portu Almeria. Na jednym z parowców francuskich została zerwana kotwica, a 4 marynarze i kapitan, którzy znajdowali się na pokładzie, zostali zmcy przez fale. Znajdujący się w pobliżu statek niemiecki pospieszył natychmiast na pomoc i zdołał uratować dwóch marynarzy, natomiast kapitan i dwaj pozostali marynarze francuscy zatonęli.

KACIA RADJOWY.

SOBOTA, DNIA 7. II. 1931 R.

12,10: Muzyka z płyt gramofonowych. 15,35: Płyty gramofonowe. 15,55: „Skrzynka pocztowa radjotechniczna”. 16,35: „Ile lat ma ziemia”. 17,00: Słuchowisko z Warszawy dla dzieci. 19,25: Giełda rolnicza. 19,55: Muzyka z płyt gramofonowych. 20,00: „Paniątka z nieba”. 20,15: Muzyka karnawałowa. 21,45: Feljton z Krynicy. 22,00: Transmisja z Krynicy międzynarodowych zawodów hokejowych. 22,30: Utwory Chopina w wykonaniu prof. Zofji Rabcowiczowej. 23,15: Muzyka taneczna oraz komunikaty z zawodów hokejowych w Krynicy.

NIEDZIELA, DNIA 8. II. 1931 R.

10,15: Transmisja nabożeństwa z Bazyliki Wileńskiej. 12,15: Poranek symfoniczny z Filharmonji Warszawskiej. 14,00: Odczyt „Uprawa torfów”. 14,30: Odczyt „Indyk i perlice”. 14,50: Muzyka. 15,00: Odczyt „Znaczenie idei w organizacji społeczno-rolnej”. 15,20: Muzyka.

Składki i dobrowolne datki uprasza się wpłacać do Miejskiej Kasy Oszczędności na konto Komitetu niesienia pomocy bezrobotnym.

KOMITET:

(—) A. Suhecki, Starosta Powiatowy,
(—) Ks. Jan Zakrys, Proboszcz,
(—) K. Libal, Naczelnik Sądu Grodzkiego,
(—) Dr. Leszkowski, Lekarz Powiatowy,
(—) W. Matuszkiewicz, Inspektor Szkolny,
(—) Retz, Naczelnik Urzędu Pocztowego,
(—) Grzywacz, Naczelnik Urzędu Skarb.,
(—) Karpiak, Naczelnik Kasy Skarbowej,
(—) Z. Gaszyński, Prezes Związku Towarzystw.

ZARZĄD TOWARZ. PAŃ MIŁOSIĘRZIA ŚW. WINCENTEGO A PAULO:

(—) Drowa Piotrowska, (—) Helena Żuralska,
(—) Helena Sigurska, (—) Gertruda Jezierska,
(—) Marja Ledwochowska.
(—) M. Jezierski, Prezes Korporacji Kupieckiej,
(—) J. Deręgowski, Prezes Tow. Sam. Kupców.
(—) A. Wróblewski, Prezes Kółka Rolniczego,
(—) Ign. Kolecki, Prezes Tow. Sam. Rzemieśl.,
(—) Ks. Wielewski, Prezes Tow. Czładzi Rzem.,
(—) Ługiewicz, Prezes Tow. Nauczycieli.
(—) Walter, prezes P. S. N. P. „Ognisko”.

PREZYDENT RADY MIEJSKIEJ:

(—) B. Grajewski, (—) A. Makowski, (—) Ługiewicz, (—) J. Nałęcz.

MAGISTRAT:

(—) Schwarz, burmistrz, (—) F. Balcerski,
(—) Białecki, (—) Milanowski, (—) Grabowski.

ka. 15,40: Program dla dzieci starszych. 16,10: „Skrzynka pocztowa”. 16,30: Muzyka z płyt gramofonowych. 16,40: „Przestępcznictwo duszy narodu”. 16,55: Muzyka z płyt gramofonowych. 17,15: Wiadomości przyjemne i pożyteczne. 17,40: Koncert reprezentacyjny Ork. Policji Państw. 19,25: Feljton „Nie masz pana nad ulaną” — plk. Winiawa-Długoszewski. 19,45: Odczytanie komunikatu „Z przed stu lat”. 19,50: Muzyka z płyt gramofonowych. 20,00: Słuchowisko z Krakowa: „Śniadanie zakochanych”. 20,30: Recital skrzypcowy Bronisława Gimpla. 21,15: Kwadrans literacki „Wybuch w kopalni”, fragment z powieści G. Morcinka „Byli dwaj bracia”. 22,05: Transmisja z Krynicy międzynarodowych zawodów hokejowych. 23,00: Muzyka taneczna. 23,45: Komunikat z przebiegu międzynarodowych zawodów hokejowych w Krynicy.

PONIEDZIAŁEK, DNIA 9. II. 1931 R.

12,10: Muzyka z płyt gramofonowych. 15,50: Lekcja języka francuskiego. 16,15: 1) Program dla dzieci starszych. 2) Program dla młodzieży. 16,45: Muzyka z płyt gramofonowych. 17,15: „Na lodowcach Cornu” — transm. z Katowic. 17,45: Muzyka lekka z „Gastronomji”. 19,10: Skrzynka pocztowa rolnicza. Giełda rolnicza. 19,25: Muzyka z płyt gramofonowych. 19,40: Prasowy dziennik radjowy. 19,55: Muzyka z płyt gramofonowych. 20,00: „Wśród książek” — Przegląd najnowszych wydawnictw. 20,15: Pogadanka muzyczna. 20,30: Koncert europejski z Warszawy. 22,00: Feljton „Tęcza i karnawał”. 22,15: Płyty gramofonowe. 23,00: Muzyka taneczna.

ADAM KRECHOWIECKI.

SZARY WILK

(Ciąg dalszy).

— Mówią, jako zjazd rozsąd na was wydać ma. Wy, panie wojewodo, publicznie przed narodem pokorę czynić macie...

Skoczył na te słowa Wincz, jak zwierzaniony... Nie rzekł nic, jeno krzyknął i porwał owego gońca za barki, precz go wyrzucił, sam zaś długi czas po komnacie biegał, to wyzywając głośno, to w śmiechu sztyderczym wyrażając wściekłość, która nim miotała.

Nazajutrz, skoro brzask, rozkazał całej swej drużynie na koń wsiąść i stanąć pod bronią w najpiękniejszym rynsztunku. Sam zaś przystroił się jak wjazd uroczysty, lub też rycerską zabawę. Na kaftan krótki, do kolan sięgający, z zielonego aksamitu, włożył pancerz luskowy, złożony z czworobocznych blach złotych. U prawego boku na łańcuchu szczerozłotym, zwisał sztylet w pochwie bogatej. U lewego ramienia miał Wincz przymocowaną tarczę w kształcie trójkąta z wygiętymi bokami, bardzo ozdobną z wyobrażeniem rodowego godła. Na głowie wojewody polyskiwał hełm starodawnego kształtu, szpiczasty, szczerozłoty, z otwartą przyłbicą; spadająca od hełmu złota siatka drucziana kryła mu szyję dookoła. U szczytu chwiał się pióropusz z piór pawich, w półkole ułożony.

Tak przyodziany wyszedł wojewoda z komnaty, a za nim pacholik dźwigał miecz jego, tak wielki i ciężki, że do pasa przypięty być nie mógł, więc go w ręku nosił lub do siadła prztywierdzał.

Dosiadł Wincz skarogniadego rumaka, który cały niemal okryty był wspaniałym pokrowcem, że ledwie koniec łba i nóg z pod niego widać było. Siadło zaś było

wysokie z wyniosłymi łękami o trójkątnych strzemiionach.

Już wyruszyć miano, czekając jeno hasła, gdy nagle Wincz pnącego się konia osadził i rzekł krótko do służby:

— Płaszcz dajcie!

Pacholkiwie pojrżeli na siebie w podziwie, lecz nie śmiać oporu stawiać, pośpieszyli spełnić rozkaz.

Zarzucono tedy Winczowi na ramiona płaszcz wielki, faldzisty, pod szyją lekko ozdobnym sznurem spięty, barwy białej. Na lewej zaś miał płaszcz ów dobrze znane a straszliwe znamię: z czarnego sukna krzyż, bez górnego ramienia, jaki nosić byli zwykli świeccy współpracownicy krzyżackiego zakonu. Płaszcz ten miał na sobie Wincz, gdy razem z Wielkim Mistrzem Luderem na Wielkopolskę szedł...

— Szatańskie zuchwałstwo!... — szemrano z cicha w drużynie. — Zbrodniec jest i niepokajany zdrajca! Nie lza mu służyć...

Ale Wincz tych szepców nie słyszał. Z wyrazem wyniosłego szyderstwa spojrział na czarne godło, poczem rzucił okiem na drużynę swoją i krzyknął:

— Za mną! do Poznania! — ruszył z kopyta.

Rozpryskiwały się w tęczy odbłaskach promienie słońca od złotych lusek pancerza; mienily się barwy pawiego pióropusza; lśnił hełm szczerozłoty, że oślepia patrzących; szeleścił w biegu pokrowiec rumaka i bujały w powietrzu fałdy białego płaszcza wojewody, czarne zaś godło migalo przed oczyma złowrogo.

Przechodnie stawali w podziwie, a który dojrzał krzyż czarny, kamieniał z przerażenia lub umykał co żywo, roznosząc popłoch.

— Krzyżacy! Krzyżacy idą! — wołano.

A Wincz jechał i śmiał się z wściekłością. — Pokażę ja wam — mruczał, — jako się żadnego nie lękam rozsądu!... Pokorę jadę czynić, pokorę!...

Na samym sobie mścił się za ową trwożę, która go nieraz ze snu poszyla i przenikała na wskroś w samotności zamkowej.

— Nie boję się! nie boję się! — powtarzał.

A gniewało go to jeno, że uciekano przed nim. Onby się teraz chciał spotkać oko w oko z wrogiem. Taką samą czuł w sobie wściekłość, jak wówczas, gdy do księcia brunszwickiego, do Marienburga jechał.

Wszelkie dobre myśli pierzchały mu z duszą wszelką skrucę wyganiało z niej szyderstwo i żądza pomsty za opuszczenie, za pogardę, za śmierć małżonki, za udręczenia, które go trapiły. Zagłuszyć chciał głos sumienia, a nie mógł. Opanowała go wściekłość szatańska.

Tumul wstąpił w Poznaniu, gdy pierwsze na przedmięciu krzyki zwiastowały przybycie Wincza i jego drużyny. Uciekano, wrzeszcząc; nie poznawano zrazu wojewody, nikt też i przypuścić nie mógł takiego z jego strony zuchwałstwa. W popłochu, strach wielkooki przedstawiał już zalekzionym wkraczającą całą armję krzyżacką. Zanim bramy zamknąć zdołano, Wincz był już w mieście. Zwolnił też koniowi biegu i z hardo podniesioną głową jechał krok za krokiem, wyglądając tego, któryby mu czoło stawiać śmiał. Jechał, ale nadaremnie wyglądał oporu. Wyłudniały się ulice; zamykano drzwi i okna domów... pustka otaczała go i tutaj. Słychać było jeno stłumione, przerażenia pełne głosy.

— Czogo oni pierzchają!... podli! — syknął przez zaciśnięte zęby, i jechał dalej.

Aż nagle uderono w dzwon katedralny, na trwożę. Rozeszło się jego brzmienie donośnie, dzwędzało długo w powietrzu drżące i zmilkło. Za moment uderzenie drugie, znowu jedno, znowu tak samo donośnie. A potem cisza i uderzenie trzecie...

(Ciąg dalszy nastąpi).

KINO — SŁOŃCE

OLGA CZECHOWA w filmie pod tytułem:

KOBIETA w PŁOMIENIACH

— **Naczelnik Sądu.** Z dniem 1 lutego objął w tutejszym Sądzie Grodzkim stanowisko naczelnika tegoż Sądu p. sędzia Karol Libal z Gniewu. Na tak ważnej placówce życzymy p. Naczelnikowi powodzenia i pomyślności. **Redakcja.**

— **Kulig.** W środę po południu przybył do Wąbrzeźna kulig z Radzyna w ilości kilkunastu sań. Uczestnicy kuligu zabawiali się w hotelu „Pod Białym Orłem”, gdzie w imieniu miasta powitał uczestników kuligu p. burmistrz **Schwarz.**

Wieczorem o godz. 8-mej kulig odjechał z powrotem do Radzyna. (-)

— **Kradzież derki.** P. Reichowi z Dębowejłaki skradziono w dniu 4 bm. z sań jedną derkę wartości 50 złotych. Policja szuka złodzieja. (-)

— **Tępienie szczurów** zarządzane zostało na dni 13 i 14 lutego. (Patrz zarządzenie Miejskiego Urzędu Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego).

— **Biały tydzień** w firmie „Bazar” potrwa jeszcze kilka dni. Czytelników naszych prosimy przy zakupach popierać w pierwszym rzędzie firmę „Bazar” znaną z niskich cen i dobrego towaru. (Patrz ogłoszenie).

— **Wskutek zawięzi śnieżnej** jaka panowała w dniu wczorajszym, wiele autobusów nie wyjechało z Wąbrzeźna, jakoteż nie przyjechało. (-)

— **Śniegu nie wolno magazynować!** Przypominamy wszystkim właścicielom domów, że śnieg winien być z chodników usuwany, jeśli jest natomiast gołoledź, chodniki winny być posypane piaskiem wzgl. popiołem. Niestosowanie się do powyższego pociąga za sobą kary administracyjne. (-)

— **DATKI na bezrobotnych** przyjmują redakcja „Głosu Wąbrzeskiego” oraz p. burmistrz Schwarz (Magistrat). Każdy według możliwości winien złożyć jakikolwiekbaż datki na bezrobotnych! (-)

— **Zabawa „Sokoła”.** Wielką zabawę karnawałową urządza Tow. Gimn. „Sokół” na sali druha Kaczyńskiego w sobotę, dnia 7 lutego br. o godz. 8 wieczorem.

O liczny udział prosi Zarząd.

Druk i nakład „Głos Wąbrzeski” B. Szczuka — Wąbrzeźno Redaktor odpowiedzialny: Alfons Szczuka — Wąbrzeźno

Nowy rozkład jazdy kolejowej.

Wąbrzeźno, dnia 6. II. 31 r.
Z dniem 15 lutego br. wchodzi w życie nowy rozkład jazdy pociągów Toruń—Jablonowo, Chelmsza — Kowalewo i Kowalewo — Miasto.

Nowy rozkład jazdy redukuje dwa pociągi odchodzące ze stacji Wąbrzeźno i to w kierunku Torunia o godz. 3,05 i pociąg osobowy odjeżdżający o godz. 1,16 w kierunku Jablonowa.

Zarządzenie powyższe zostało powzięte na skutek małej frekwencji tymi pociągami.

Na odcinku Kowalewo Pom. i Kowalewo Miasto zamienia się pociągi motorowe nr. 1149 i 1150 na pociągi parowe. Zaś na linii Chelmsza — Kowalewo redukuje się pociągi nr. 1141 i 1148.

Poniżej podajemy nowy rozkład jazdy ważny od 1 lutego br.

Odjazd pociągów w kierunku Torunia:

osobowy	Nr. 321	godz. 6,19
osobowy	Nr. 327	godz. 9,51
pośpieszny	Nr. 305	godz. 11,35
pośpieszny	Nr. 307	godz. 14,47
osobowy	Nr. 311	godz. 16,30

osobowy	Nr. 323	godz. 21,21
pośpieszny	Nr. 303	godz. 23,33

W kierunku Jablonowa Pomorskiego:

pośpieszny	Nr. 304	godz. 5,51
osobowy	Nr. 312	godz. 8,59
osobowy	Nr. 328	godz. 12,45
osobowy	Nr. 322	godz. 16,16
pośpieszny	Nr. 306	godz. 16,25
osobowy	Nr. 324	godz. 20,25
pośpieszny	Nr. 308	godz. 22,13

W ten sposób z dniem 15 lutego odwołuje się bieg pociągu osobowego Nr. 325 odjeżdżającego o godz. 3,05 w kierunku Torunia i odwołuje się bieg pociągu osobowego nr. 326 odjeżdżającego w kierunku Jablonowa o godz. 1,16.

Czytelników prosimy o zachowanie niniejszego rozkładu jazdy.

Zdaniem naszym, jak zresztą wszystkich czytelników „Głosu”, skasowanie pociągu odchodzącego z Torunia o godz. 0,12 jest uszczerbkiem dla szerszych mas ludności, zwłaszcza tej, co jeździ do Torunia na rozrywkę (do teatru, zabawy itp.)

— **Powiatowa Kasa Chorych.** Pomocy w nagłych wypadkach w dniu 8. bm. udzielają na okręg Wąbrzeźno p. dr. Podlaszewski, na okręg Kowalewo p. dr. Owczarczak, lekarz kasowy.

— **Reprezentacja Wąbrzeźna**, składająca się z członków drużyn K. S. „Pomorzanek” i G. K. S. „Vambresia” wyjedzie w niedzielę do Grudziądza na turniej hokejowy, w którym wezmą udział drużyny z Grudziądza, Torunia, Bydgoszczy, Wąbrzeźna i innych miast.

SZCZĘŚCIE IDZIE KU TOBIE!

Losy IV-tej klasy 22-giej Polskiej Loterii Państwowej już nadeszły i są do nabycia w szczęśliwej kolekturze

„GŁOS WĄBRZESKI”, WĄBRZEŹNO - POM.
Jeden kupiony los Loterii Państwowej decyduje o Twojej i rodziny przyszłości, albowiem wiele już wzbogaciło się przez Loterię Państwową. Kup więc jeszcze dziś los!

Z EKRAŃU.

— **Białe cienie** (Kino „Słońce”). Przez trzy dni z rzędu wyświetlany był film „Białe cienie”. Powiedzieć można, że film ten był jednym z dobrych filmów, jakie w tymże kinie wyświetlano. Jest przedewszystkiem treścią w obrazie a także, co podnieść trzeba są piękne krajobrazy Polinezji.

„Głos z za świata”. Dziś w piątek i jutro w sobotę nadzwyczajny film z Lon Chaney’em w roli głównej. Film ten jest ostatnią kreacją tego znakomitego artysty.

RUCH TOWARZYSTW.

— **Baczność Inwalidzi!** Zebranie miesięczne Koła Zw. Inwalidów Wojennych R. P. odbędzie się w niedzielę, dnia 8. bm. o godz. 1.30 po poł. w lokalu p. Malskiego.

Z powodu ważnych spraw, dotyczących się Wielkopolskiej Izby Skarbowej wszystkich zainteresowanych obecność konieczna. Zarząd.

— **Baczność Inwalidzi i wdowy.** Miesięczne zebranie Leگی Inwalidów W. P. Kompanji w Wąbrzeźnie, odbędzie się dnia 8. bm. o godz. 12.30 po poł. w lokalu p. Webera, przy ul. Kolejowej 78. Zarząd.

ZARZĄDZENIE w sprawie tępienia szczurów na obszarze miasta Wąbrzeźna.

Na podstawie art. 1 pkt. 4 i art. 11 ustawy z dnia 27. 7. 1919 r. (Dz. Ust. Nr. 67, poz. 402), w sprawie zwalczania chorób zakaźnych oraz innych chorób, występujących nagminnie i rozprzestrzeniających się, Ministerstwa Zdrowia Publicznego, wydane w porozumieniu z Ministrem Spr. Wewnętrznych w sprawie zwalczania chorób zakaźnych z dnia 16. 10. 1919 (Mon. Polski Nr. 224) zarządza się ogólne tępienie szczurów na obszarze miasta Wąbrzeźna w dniu 13 i 14 lutego 1931 r.

§ 1.

Do tępienia szczurów obowiązani są przystąpić wszyscy właściciele lub zarządcy poszczególnymi nieruchomościami, właściciele placów, zakładów rzemieślniczych i innych zakładów, przetwarzających produkty spożywcze, zakładów fabrycznych i rzemieślniczych, wszelkich zakładów itp. Trutki powinny być porożkładane w domach mieszkalnych, zabudowaniach gospodarczych, we wszelkich składach, piwnicach, śpichrzach, poddaszach, na wolnych niezabudowanych placach, w ogrodach i t. p., bez względu na to, czy obecność szczurów została stwierdzona.

§ 2.

Termin rozłożenia trutek ustala się na dzień 13 i 14 lutego 1931 r. Trutki powinny pozostać na miejscu w ciągu co najmniej 2 dni. Padłe szczurzy należy zakopać do głębokości nie mniejszej niż 1/3 mtr.

§ 3.

Osoby, wymienione w § 1 obowiązane są nabyć trutki w miejscowej aptece i we wszystkich drogeriach miasta Wąbrzeźna, w których sprzedaż wypróbowanego środka będzie się odbywać w dniach od 11 do 14 lutego 1931 r. W lokalach tych nabywcy będą rejestrowani.

§ 4.

Przed przystąpieniem do tępienia, wszyscy właściciele domów obowiązani są nieruchomości swoje doprowadzić do należytej czystości, wywieźć zawartość śmietników, usunąć wszelkie odpadki i śmiecie, zanieczyszczające posesje i t. p., ażeby szczurzy w okresie tępienia pozbawione były zupełnie normalnego żywienia.

Gruntowne oczyszczenie domów, dziedzińców, zabudowań gospodarczych, ogrodów, wolnych niezabudowanych placów itp., powinno odbyć się do dnia 12 lutego 1931 r. Śmiecie należy wywieźć do sadzawki, znajdującej się na gruncie wydzierżawionym przez Bractwo Strzeleckie przy ul. Pomorskiej.

Zezwolenia na nabycie trutek wydawane będą bezpłatnie w biurze Miejskiego Urzędu Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego (Ratusz pokój nr. 4) w dniach od 11 do 14 lutego 1931 r. włącznie.

W czasie rozkładania trutek tak jak i po terminie organa policyjne kontrolować będą, czy wszyscy właściciele domów i zakładów etc. zastosowali się do niniejszego zarządzenia.

§ 5.

Winni niedopełnienia obowiązków wynikających z niniejszego zarządzenia, ulegną w drodze administracyjnej karze grzywny do 1.000 zł., lub karze aresztu do 3 miesięcy wzgl. obu karom łącznie.

Miejski Urząd Bezpieczeństwa i Porządku Publ. Schwarz, burmistrz.

Przetarg przymusowy.

Nieuchomość położona w Ryńsku pow. Wąbrzeźno obszaru 2,97,33 ha. o czystym dochodzie 7,68 talarów i wartości użytkowej 1920 mk. skł. ajająca się z Młyń Parowego z kompletnym urządzeniem, domem mieszkalnym i ubikacjami ubocznymi w chwili uczy-nienia wzmi. n. a. c. o rz. targu zapisana w księdze gruntowej Ryński karta 62 na imię Stanisława Hasse zostanie dnia 30 marca 1931 r. o godzinie 10 wystawioną na przetarg przymusowy w niżej o. naczonym Sądzie, pokój Nr. 12. Wzmi. n. kę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 28 marca 1930 r.

Niniejszem wzywa się wszystkich, którym prawa w chwili zapisania wzmi. n. kę o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z nimi zgłosili najpóźniej w dniu przet. a. g. przed wezwaniem do wnoszenia ofert i prawa te uprawdził, gdyby wierzyciel im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu niżej oferty nie zostaną wcale uwzględnione, a przy rozdzieleniu ceny kupna dopiero po roz-czeniu wierzyciela i innych prawach

Zaleca się na dwa tygodnie przed terminem podać na piśmie dokładne obliczenie swych rosz-czeń w kapitale, odsetkach, kosztach wypowiedzenia i kosztach sądowego dochodzenia swych praw, oraz oznaczyć pierwszeństwo, którego się żąda.

Tych, którym służy prawo sprzeciwienia się przetargowi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybycia targu postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nieruchomości, tylko do uzyskanej ceny kupna.

Wąbrzeźno, dnia 10 stycznia 1931 r.

SĄD GRODZKI.

Przetarg przymusowy

Dn. 9. II. 1931 r. o g. 3 po poł. sprzedawać bę. dę w drodze przetargu przymusowego największej daj. acemu za gotówkę

samochód ciężarowy (Chevrolet)

Zbiórka reflektantów w moim biurze.

Główczewski, komorn. sąd. w Wąbrzeźnie.

Kino „DWÓR WĄBRZESKI“ Kino
W niedzielę, d. 8 o godz. 5 i 8,30 i poniedziałek, 9 bm. o godz. 8,30 w.
PODWÓJNY PROGRAM
„Za cenę duszy i ciała“
oraz występy najmniejszego humorysty całej Polski, Illiputa 3/4 metra dużego. Na wszystkie seanse 2 osoby na 1 bilet — Sala dobrze ogrzana.

Przetarg przymusowy

W poniedziałek, dnia 9. II. 31 r. o godz. 13-tej sprzedawać bę. dę w Kielpinach największej daj. acemu za gotówkę

4 wieprze, 2 żrebacki, powózkę i 2 jałówki.

Zbiórka licytantów przy szkole.

Roğowski, komornik sądowy Kowalewo.

Oglašzajcie tylko
w „Głosie Wąbrzeskim”

LOS Y NADESZYŁY

Sprzedaj losów 4 klasy Loterii Państwowej już się rozpoczęła
w kolekturze „GŁOSU WĄBRZESKIEGO“ Wąbrzeźno

Górnośląskie węgle

poleca także z dostawą do domu
A. SIKORSKI
dawniej Eisenack
Wąbrzeźno, telefon 12.

Lampa do jadalni na sprzedaż u D. Markowskiej ul. Wolności 15.

Kredytu w tym czasie nie udzielam!!

Baczność!

Baczność!

BIAŁE TYGODNIE!!

od dnia 3 do 21 lutego br.

W tych dniach sprzedaję moje wszelkie towary, a specjalnie białe po jeszcze niebywających niskich cenach, bez względu na cenę kosztu a mianowicie:

Popeliny na suknie od 2.10	Płócenka na bieliznę 80 cm. od 0.85
Rypsy na suknie śliczn. kol. od 2.25	„ „ pościel 150 „ „ 1.95
Materiały na suknie w krat. od 1.95	„ „ fartuchy 90 „ „ 1.00
Eolienny wszystkich kol. od 2.25	„ kolor. na pościel „ „ 0.75
Aksamity na suk. do prania od 2.30	„ na fartuchy 105 „ „ 1.20

Ręczniki 1 mtr. 0.50. zł.

Surówka 70 cm. 0.60 zł.

Płócenka na wyspy pod gwarancją nieprzep. pierza od 2.20

Zwracam specjalną uwagę na pozostały zimowy towar, który za bezcen sprzedaję:

„Bazar” St. Chwiańkowski

Wąbrzeźno, Rynek 1.

Kredytu w tym czasie nie udzielam!!

Czystość ciała - to największy warunek zdrowia.

NOWOCZEŚNIE URZĄDZONE

ZAKŁADY KĄPIELOWE

Pow. Kasy Chorych w Wąbrzeźnie

prowadzą racjonalną walkę w obronie zdrowia szerszego ogółu społeczeństwa

KĄPIELE CZYNNE:

w czwartki dla **MŁODZIEŻY** od 15-tej do 20,
w piątki dla **KOBIET** od 13-tej do 22-giej,
w soboty i dni przedświąteczne dla **MĘŻCZYŹN** od 13-tej do 22.

Wanny	Cena dla ubezpieczonych	Cena dla nieubezpiecz.
	50 gr.	1,00 zł.
Natryski	25 gr.	75 gr.

Na miejscu można otrzymać
ręcznik i mydło
za opłatą 50 gr.

Wydawanie kartek do kąpieli

w okienku Ekspedycji Kasy Chorych
I. ptr. w czasie od g. 13-tej do 20-tej.

Kto nie używa kąpieli, jest szkodnikiem własnego zdrowia!

Kino „Słońce” Kino
HOTEL POD BIAŁYM ORLEMDziś w piątek, dnia 6 i w sobotę, dnia 7
hm. o godzinie 8,30 wieczorem

ukaze się z tęsknotą oczekiwany
niezapomniany aktor z filmu —
„DZWONNIK Z NOTRE DAME”
w jego ostatnim przedsm. filmie

LEON CRANEY**Głos z za świata**

W niedzielę, dnia 8 o godz. 5 i 8,30

ukaze się **Olga Czechowa** w przebojowym
filmie pod tyt.

„Kobieta w płomieniach”

Po przedstawieniu w dolnych lokalach

D-A-N-C-I-N-G

„Własna osada”

Udzielamy bezprocent. pożyczek
na budowę i na spłatę hipoteki

Potrzebny własny kapitał od 10-15 proc.
od kwoty pożyczkowej, który oszczędzić
można w małych ratach miesięcznych, a-
mortyzacja 6-8 procent.

„HACEGE” Sp. z o. odp.
(e. G. m. b. H.)
Gdańsk, Hansaplatz 2 b.